

ΝΕΥΡΟΜΥΪΚΕΣ ΔΙΑΤΡΑΧΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

Δ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΕΛΕΝΗ ΧΑΤΖΗ - ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΡΙΑ

ΤΥΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΕΤΡΑΠΟΔΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

- **Τετραποδική θέση:** 7 μηνών κάνει ταλαντώσεις και μεταφορές βάρους προς τα μπροστά.
- **Θέση «αρκουδίσματος»:** 9 μηνών στηρίζεται στις παλάμες και στα πέλματα, ρίχνει το βάρος μπροστά και κάνει συνεχείς εναλλαγές
- **Γονυπετής θέση:** 9 μηνών ανασηκώνεται στηριζόμενο στα γόνατα, ταλαντώνεται κάνει εναλλαγές
- **Ημιγονυπετής θέση:** ρίχνει το βάρος του προς τα πίσω και πλάγια και πατάει το ένα πόδι του με εναλλαγές
- **Ορθοστάτηση:** τραβώντας με τα άνω άκρα κάποιο στήριγμα, επιτυγχάνει την όρθια στάση

ΤΥΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΟΡΘΙΑΣ ΘΕΣΗΣ

Στάδιο 1: (30 ημερών) στιγμιαίο σήκωμα του βάρους του, όταν συγκρατείται από τις μασχάλες

Στάδιο 2: (7 μηνών) ενεργητικό χοροπήδημα

Στάδιο 3: (9 μηνών) σήκωμα του βάρους του κρατούμενο από στήριγμα

Στάδιο 4: (10 μηνών) ορθοστάτηση ενώ υποστηρίζεται-συγκρατείται

ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΣΤΑΣΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ

- Τα παιδιά με ΝΜΔ εξαιτίας όλων των προαναφερόμενων παθολογικών προτύπων, χρειάζονται την παρέμβαση του εργοθεραπευτή.
- Η τοποθέτηση του παιδιού σε κατάλληλη στάση στις διάφορες θέσεις που παίρνει, επιτρέπει την ανάπτυξη κινήσεων κόντρα στη βαρύτητα, την ομαλοποίηση του μυϊκού τόνου και τη βελτίωση του επιπέδου λειτουργικότητας.
- Η επιλογή θέσεων εξαρτάται από την ηλικία, τη σοβαρότητα της πάθησης, το μυϊκό τόνο, την παραμόρφωση και τα θέλω του παιδιού και της οικογένειας.

ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΣΤΑΣΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ

- Οι βασικές θέσεις που χρησιμοποιούνται είναι οι εξής:

A) ελεγχόμενη ύπτια

B) πρηνής

Γ) πλάγια

Δ) καθιστή

Ε) όρθια

ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΣΤΑΣΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ

- Υπτια θέση: ευθύνεται για την έκλυση του ΤΛΑ και καλό είναι να αποφεύγεται από τα παιδιά με εγκεφαλική παράλυση.
- Όταν επιλέγεται πρέπει να είναι ελεγχόμενη και να ακολουθεί καμπτικό πρότυπο.
- Διευκολύνει τη συμμετρική στάση, τη μέση γραμμή της κεφαλής, τον οπτικό εντοπισμό, στροφή κορμού και κέντρωση των χεριών.
- Καλό είναι να χρησιμοποιούνται και βοηθήματα για την ελεγχόμενη χρήση της θέσης

ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΣΤΑΣΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ

- Πρηνής θέση:
- Είναι σημαντική αναπτυξιακή θέση.
- Χρησιμοποιείται σε παιδιά με εγκεφαλική παράλυση για αποτροπή καμπτικών συσπάσεων των άνω άκρων, για έλεγχο κεφαλής.
- Βοηθάει στο να βιώσει το παιδί την αίσθηση της κίνησης.
- Συμβάλλει στη σταθεροποίηση της ωμικής ζώνης.
- Και σε αυτή τη θέση ενδείκνυται η χρήση βοηθημάτων.

ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΣΤΑΣΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ

- Πλάγια θέση:
- Παρέχει ολική υποστήριξη κορμού και κεφαλής, κέντρωση των άκρων, αναχαίτιση σπαστικών προτύπων.
- Είναι ιδανική για παιδιά με δυσκολίες στη διατήρηση της συμμετρικής θέσης (πρηνής και ύπτιας).
- Έχει το μειονέκτημα του περιορισμού του οπτικού πεδίου.

ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΣΤΑΣΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ

- Καθιστή θέση:

A) σε δάπεδο: χρησιμοποιείται για ευόδωση του επιπέδου λειτουργικότητας.

- Μη ενδεδειγμένη η θέση W, γιατί ενθαρρύνει την έσω στροφή και προσαγωγή ισχίων.
- Μη ενδεδειγμένη η θέση οκλαδόν, γιατί είναι ασύμμετρη, ευοδώνει το καμπτικό πρότυπο.
- Ενδεδειγμένη η εδραία θέση, γιατί παρέχει τη δυνατότητα διάτασης, στροφικής κίνησης, και λειτουργικότητας άνω άκρων.

ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΣΤΑΣΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ

Β) σε κάθισμα: είναι ενδειγμένη όταν το παιδί τοποθετείται σωστά σε αυτή.

- Ευθύγραμμος κορμός, ισχία κεκαμμένα σε 90 μοίρες,
- Γόνατα και ποδοκνημική σε 90 μοίρες.
- Η χρήση ειδικών προσαρμογών μπορούν να ευοδώσουν αυτή τη λειτουργική καθιστή θέση.

Γ) βαθύ κάθισμα:

- Δεν είναι λειτουργική θέση, αλλά θεωρείται ενδιάμεση στάση πριν την ορθοστάτηση. Χρειάζεται κατάλληλος χειρισμός από το θεραπευτή.

ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΣΤΑΣΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ

- Γονυπετής θέση:
- Η θέση αυτή δυσκολεύει τα παιδιά με ΝΜΔ, γιατί υπάρχουν συγκάμψεις στα ισχία.
- Σταθεροποιεί όμως τη λεκάνη και παρέχει υποστήριξη στα γόνατα.
- Προϋπόθεση για να χρησιμοποιηθεί είναι η ουδέτερη θέση της λεκάνης, ο ευθύγραμμος κορμός και ο έλεγχος της κεφαλής.
- Προετοιμάζει το παιδί για την ημιγονυπετή θέση.

ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΣΤΑΣΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ

- Όρθια θέση:
- Ενθαρρύνει την ευθύγραμμη στάση
- Παρεμποδίζει την καμπτική σύσπασση
- Επιτρέπει την ισορροπημένη μεταφορά βάρους και τη σταθεροποίηση γονάτων και ποδοκνημικής άρθρωσης.
- Η χρήση από το θεραπευτή τεχνικών χειρισμού, επιτρέπει την ανάπτυξη απαραίτητων κινητικών δεξιοτήτων.
- Αντισταθμιστικά χρησιμοποιείται ορθοστάτης.

ΕΥΟΔΩΣΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ

- Αφού αναπτυχθεί ο στασικός έλεγχος, ευνοείται η τυπική αλληλουχία στην εναλλαγή των θέσεων.
- Τα παιδιά όμως με ΝΜΔ αναπτύσσουν παθολογικά πρότυπα κίνησης.
- Οι θεραπευτές με τεχνικές χειρισμού διευκολύνουν την μεταφορά από:

Πρηνή σε πλάγια

πλάγια σε πλάγια

Πρηνή σε τετραποδική

πλάγια σε γονυπετή

Καθιστή σε τετραποδική

γονυπετή σε ημιγονυπετή

Ύπτια σε καθιστή

τετραποδική σε ημιγονυπετή

Καθιστή σε όρθια

ημιγονυπετή σε όρθια

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΡΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΡΣΗΣ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΝΜΔ

- Οι μέθοδοι διευκόλυνσης της κινητικότητας των παιδιών με ΝΜΔ είναι απαραίτητες στην καθημερινότητά τους.
- Πρέπει να εκτελούνται με ασφάλεια και να παρέχουν το μέγιστο δυνατό επίπεδο ανεξαρτησίας.
- Τεχνικές άρσης: επιλέγονται από τον εργοθεραπευτή και συνοδεύονται από λεκτική καθοδήγηση ή επίδειξη.

- Η **επιλεγόμενη** τεχνική εξαρτάται από:

Ηλικία, σωματική διάπλαση, κινητικές δυνατότητες, πάθηση, βοηθήματα, στάδιο θεραπευτικού προγράμματος

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΡΣΗΣ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΝΜΔ

- Οι βασικές αρχές που εφαρμόζονται κατά τη διαδικασία και μεταφορά αναφέρονται σε:
  - A) προετοιμασία του παιδιού
  - B) προετοιμασία του βοηθήματος
  - Γ) προετοιμασία επιφάνειας
  - Δ) σωστό συγχρονισμό ενεργειών
  - E) επιλογή κατάλληλης τεχνικής
  - ΣΤ) διατήρηση σωστής στάσης

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΡΣΗΣ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΝΜΔ

1. Άρση βρέφους από ύπτια θέση
2. Άρση βρέφους από πρηνή θέση
3. Άρση βρέφους από πλάγια θέση
4. Άρση μεγαλύτερου παιδιού από ένα άτομο

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Σημείωμα Αναφοράς:

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Βιβλιογραφική Αναφορά Διαφανειών:
- Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς, Οδηγός Σπουδών για την Ειδικότητα: Βοηθός Εργοθεραπείας, Κωδικός: 27-00-04-1
- Σηφάκη, Μ. (2002). *Εργοθεραπεία σε παιδιά και εφήβους με Νευρομυϊκές Διαταραχές*. Αθήνα: ΤΕΙ Αθήνας.

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

- Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση.
- Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων». [1] <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.el>
- Ως Μη Εμπορική ορίζεται η χρήση:
  - που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
  - που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
  - που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο
- Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.